

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE
(OPSKRBE PITKOM VODOM)
NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE ZA 2012.

Split, srpanj 2013.

SADRŽAJ

stranica

I.	PREDMET REVIZIJE	2
II.	CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE	4
III.	METODE I POSTUPCI REVIZIJE	5
IV.	USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE	5
V.	NALAZ	13
VI.	OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE	22

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Split

KLASA: 041-01/12-07/51
URBROJ: 613-19-13-24

Split, 11. srpnja 2013.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ POSEBNOJ REVIZIJI
EKONOMSKA OPRAVDANOST RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE
(OPSKRBE PITKOM VODOM) NA PODRUČJU SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE
ZA 2012.

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je posebna revizija ekonomske opravdanosti razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Splitsko-dalmatinske županije za 2012.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni u razdoblju od 12. studenoga 2012. do 11. srpnja 2013.

I. PREDMET REVIZIJE

Predmet revizije je ispitati ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe na području Splitsko-dalmatinske županije (dalje u tekstu: Županija). Na području Županije uslugu javne vodoopskrbe pruža deset trgovačkih društava koja imaju sjedište na području Županije: Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Komunalno d.o.o., Vrgorac, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža i Usluga d.o.o., Vrlika. Osnovne djelatnosti društava su opskrba pitkom vodom, te odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda. Uz navedene osnovne djelatnosti, društva Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Komunalno d.o.o., Vrgorac i Usluga d.o.o., Vrlika obavljaju i djelatnost odvoza komunalnog otpada i druge komunalne djelatnosti.

Osim navedenih društava, na području Županije usluge javne vodoopskrbe obavljaju i tri društva koja sjedište imaju u drugim županijama: Vodovod i odvodnja d.o.o, Šibenik koje isporučuje vodu za općinu Prgomet i Primorski Dolac i Rad d.o.o., Drniš koje isporučuje vodu za općinu Muć (sjedište u Šibensko-kninskoj županiji), te društvo Izvor d.o.o., Ploče koje obavlja isporuku vode za općinu Gradac (sjedište u Dubrovačko-neretvanskoj županiji).

Osnivači i vlasnici navedenih društava su jedinice lokalne samouprave. Županija zauzima površinu od 14 045 km², od čega se na kopneni dio odnosi 4 572 km². Na području Županije živi 454 798 stanovnika prema popisu iz 2011., raspoređenih u 16 gradova i 39 općina. Na sustav javne vodoopskrbe je priključeno 79,2% ukupnog broja stanovnika. Skreće se pozornost da je u svibnju 2013. stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (Narodne novine 56/13). Prema odredbama članaka 145. i 146. navedenog Zakona, pravni status i predmet poslovanja isporučitelja vodnih usluga se mora uskladiti najkasnije do 31. prosinca 2013., a jedinice lokalne samouprave su dužne u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu Zakona prenijeti komunalne vodne građevine u svom vlasništvu na javnog isporučitelja vodne usluge u obliku temeljnog uloga ili prijenosa bez naknade.

Izgrađena vodoopskrbna mreža na području Županije se sastoji od tri regionalna sustava, dva grupna vodovoda, četiri vodoopskrbna sustava i četiri manja vodovoda. U vodoopskrbni sustav uključeno je 19 zahvata podzemnih voda i tri zahvata površinskih voda.

Na području Županije, koncem 2012. u djelatnosti vodoopskrbe bila su 493 zaposlenika. Ukupni prihodi od prodaje vode koje su ostvarila navedena društva za 2012. iznose 175.337.546,00 kn.

U nastavku se daju podaci o ostvarenim prihodima od javne vodoopskrbe od 2010. do 2012.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi od javne vodoopskrbe od 2010. do 2012.

u kn

Redni broj	Naziv društva	Ostvareni prihodi od javne vodoopskrbe		
		2010.	2011.	2012.
1	2	3	4	5
1.	Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	68.297.843,00	86.362.104,00	90.543.751,00
2.	Vodovod d.o.o., Makarska	13.996.160,00	16.218.199,00	17.051.415,00
3.	Vodovod d.o.o., Omiš	9.516.574,00	11.660.177,00	12.717.013,00
4.	Vodovod Brač d.o.o., Supetar	8.751.246,00	9.609.444,00	9.539.264,00
5.	Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa	8.274.679,00	8.710.217,00	8.846.547,00
6.	Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj	14.321.534,00	17.470.522,00	18.873.100,00
7.	Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski	6.326.568,00	8.110.786,00	9.618.653,00
8.	Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža	3.060.777,00	3.209.309,00	3.051.420,00
9.	Komunalno d.o.o., Vrgorac	3.560.258,00	3.917.224,00	4.529.539,00
10.	Usluga d.o.o., Vrljika	420.561,00	662.573,00	566.844,00
	Ukupno	136.526.200,00	165.930.555,00	175.337.546,00

Strategija upravljanja vodama Republike Hrvatske koja je donesena u srpnju 2008. je dugoročni planski dokument kojim je utvrđena vizija, misija, ciljevi i zadaće državne politike u upravljanju vodama. Strategija daje strateška opredjeljenja i smjernice razvitka vodnoga gospodarstva polazeći od zatečenog stanja vodnog sektora, razvojnih potreba, gospodarskih mogućnosti, međunarodnih obveza, te potreba za očuvanjem i unapređenjem ekološkog stanja voda i o vodi ovisnih ekosustava. Strategija je u cijelosti usklađena s direktivama Europske unije, te čini osnovu za pripremu pregovaračkih dokumenata za pristupne pregovore i korištenje sredstava iz prepristupnih fondova Europske unije.

Strateški cilj razvoja javne vodoopskrbe jest povećanje stupnja opskrbljenosti stanovništva vodom iz javnih vodoopskrbnih sustava sa sadašnjih 80,0% na 90,0% do 2023. godine, što je primjereno europskim standardima te utvrđivanje ekonomske cijene vode. Također je predviđeno intenziviranje aktivnosti na utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta i provedbi odgovarajućih zaštitnih mjera te mjera na sanaciji gubitaka iz distribucijskih vodoopskrbnih mreža, okrupnjivanje vodnokomunalnog gospodarstva, odnosno određivanje distribucijskih (uslužnih) područja kao tehnološko-ekonomski održivih cjelina.

Razvojnou strategijom Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje od 2011. do 2013., unutar strateškog cilja razvoja infrastrukture, zaštite prirode i okoliša, predviđeno je podizanje kvalitete vodoopskrbnog sustava s ciljem opskrbe pitkom vodom cjelokupnog stanovništva Županije izgradnjom, dovršetkom i rekonstrukcijom postojećih sustava vodoopskrbe te osiguravanjem novih alternativnih pravaca.

Osnovni razvojni problemi u području vodoopskrbe i odvodnje su: starost vodoopskrbnog sustava u dijelovima zbog čega dolazi do velikih gubitaka vode, budući razvitak turizma i poljoprivrede na otocima ne može se osloniti na postojeće izvore vode, dinamika priključivanja kućanstava na sustave odvodnje je slaba, nepostojanje alternativnih pravaca vodoopskrbe (snažna ovisnost četiri najveća grada o jednom izvoru – rijeci Jadro), te nedovoljno razvijen sustav odvodnje s direktnim ispuštima nepročišćenih otpadnih voda što uzrokuje onečišćenja mora i vodotoka. Utvrđene razvojne potrebe: uvesti sustav nadziranja te izvršiti rekonstrukciju postojećih vodoopskrbnih sustava u cilju smanjenja velikih gubitaka vode, bolje se povezati sa susjednim županijama i Republikom Bosnom i Hercegovinom radi rješavanja problema vodoopskrbe svih dijelova Županije, uvesti uređaje za pročišćavanje, posebno u većim središtima, te dovršiti provedbu Integralnog projekta zaštite Kaštelanskog zaljeva (Eko projekt) kojim se rješava problem vodoopskrbne i kanalizacijske infrastrukture gradova Splita, Solina, Kaštela i Trogira, te općina Seget, Okrug, Klis i Dugopolje. Radi osiguranja zakonitosti u području određivanja cijene vodnih usluga, naknade za razvoj i naknade za priključenje osnovano je Vijeće za vodne usluge.

Zakonodavni okvir kojim je regulirano obavljanje djelatnosti javne vodoopskrbe i utvrđivanje cijena vodnih usluga (javne vodoopskrbe) čine Zakon o vodama, Zakon o financiranju vodnog gospodarstva (Narodne novine 153/09 i 90/11), Uredba o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva (Narodne novine 112/10) i drugi podzakonski akti.

Prema odredbama Zakona o vodama, javna vodoopskrba je djelatnost zahvaćanja podzemnih i površinskih voda namijenjenih ljudskoj potrošnji i njihova kondicioniranja te isporuka do krajnjega korisnika ili drugog isporučitelja vodne usluge, ako se ti poslovi obavljaju putem građevina javne vodoopskrbe te upravljanje tim građevinama.

II. CILJEVI I PODRUČJA REVIZIJE

Ciljevi revizije su bili:

- utvrditi pravilnost načina utvrđivanja cijena usluge opskrbe pitkom vodom,
- ispitati kretanje cijena u posljednje tri godine,
- provjeriti usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima,
- provjeriti i ocijeniti ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe prema pojedinim isporučiteljima, te
- analiza elemenata (strukture) za izračun cijene opskrbe pitkom vodom.

Područje revizije određeno je na temelju uočenih razlika u cijeni javne vodoopskrbe između pojedinih isporučitelja, napisa u medijima i velikog interesa javnosti (korisnika usluga) za uspostavljanje ekonomičnog sustava vodoopskrbe.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo isporučitelja javne vodoopskrbe, planiranje, analiza strukture cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi i rashodi isporučitelja javne vodoopskrbe, te usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima.

III. METODE I POSTUPCI REVIZIJE

Pri obavljanju revizije korištene su sljedeće metode i postupci prikupljanja revizijskih dokaza:

- proučeni su i analizirani propisi i drugi akti koji reguliraju navedenu materiju, te dokumentacija i informacije o poslovanju društava, stručni članci, strategije i drugi propisi,
- provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima,
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa, te pravila, procedura i drugih internih akata,
- za izračun i analizu značajnih omjera primijenjeni su odgovarajući analitički postupci (primjerice usporedbe cijena, načina obračuna usluge),
- obavljani su razgovori s direktorima i voditeljima računovodstva, te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o pojedinim poslovnim događajima.

Procijenjeni su sljedeći rizici koji bi mogli utjecati na ekonomsku opravdanost razlika u cijeni javne vodoopskrbe (opskrbe pitkom vodom) na području Županije:

Manja visina procijenjenog rizika:

- a) računi nisu ispostavljeni svim potrošačima,
- b) prihodi i rashodi nisu iskazani u razdoblju na koje se odnose,
- c) iznos planiranih godišnjih troškova koji se koriste kod izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga su previsoki,
- d) previsoki su gubici vode od isporučitelja do krajnjih potrošača,
- e) obavljali su se radovi, nabavljala roba ili usluge koje nisu bile potrebne ili nisu u nadležnosti navedenih trgovačkih društava,
- f) ne postoji sustavna evidencija i plan korištenja svih vodnih resursa.

Veća visina procijenjenog rizika:

- a) sustav unutarnjih kontrola u trgovačkim društvima koja se bave vodoopskrbom ne funkcionira na zadovoljavajući način,
- b) dio sredstava prikupljenih od vodnih naknada se ne koristi namjenski,
- c) utvrđena je neopravdano visoka cijena vode.

IV. USLUGE JAVNE VODOOPSKRBE

Društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split usluge javne vodoopskrbe pruža na području gradova: Split, Solin, Kaštela i Trogir, te općina: Podstrana, Marina, Okrug, Seget, Klis, Muć, Dugopolje, Lećevica i Šolta.

Društvo Vodovod d.o.o., Makarska usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Makarske, te općina: Brela, Baška Voda, Tučepi, Podgora, Gradac, Zadvarje, Šestanovac, naselja u sastavu grada Omiša (Slime i Podgrađe), te istočnog dijela otoka Hvara (općina Sućuraj).

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Omiša, te općina Dugi Rat, Šestanovac i Zadvarje.

Društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Supetra, te općina: Bol, Milna, Nerežišća, Sutivan, Selca, Postira i Pučišća.

Društvo Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Hvara i Starog Grada, te općine Jelsa i dijela općine Sućuraj.

Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj usluge javne vodoopskrbe pruža na području gradova Sinja, Trilja i dijela grada Omiša te općina: Dicmo, Otok, Hrvace, Dugopolje, Klis, Muć i Lećevica.

Društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Imotskog, te općina: Cista Provo, Lokvičići, Proložac, Podbablje, Runovići, Zagvozd i Zmijavci.

Društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža usluge javne vodoopskrbe pruža na području gradova Komiže i Visa.

Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Vrgorca, istočnog dijela općine Zagvozd, te zapadnog dijela općine Pojezerje i grada Ploča (nalaze se na području Dubrovačko-neretvanske županije).

Društvo Usluga d.o.o., Vrlika usluge javne vodoopskrbe pruža na području grada Vrlike, te općina Civljane i Kijevo (nalaze se na području Šibensko-kninske županije).

Tablica broj 2

**Priključenost stanovništva Splitsko-dalmatinske županije
na javni vodoopskrbni sustav**

Javni isporučitelj	Površina u km ²	Broj stanovnika/km ²	Broj domaćinstva	Broj stanovnika priključenih na sustav javne vodoopskrbe	Broj stanovnika na području vodoopskrbe	Postotak priključenih stanovnika na javnu vodoopskrbu
1	2	3	4	5	6	7
Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split	1 109	257	100 898	200 000	285 369	70,1
Vodovod d.o.o., Makarska	331	88	10 704	24 100	29 282	82,3
Vodovod d.o.o., Omiš	379	64	8 126	23 600	24 275	97,2
Vodovod Brač d.o.o., Supetar	395	35	5 416	13 191	13 956	94,5
Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa	275	38	10 485	10 599	11 077	95,7
Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj	823	59	14 283	47 742	48 698	98,0
Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski	633	47	8 660	29 000	29 739	97,5
Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža	100	34	1 410	2 800	3 460	80,9
Komunalno d.o.o., Vrgorac	284	23	2 157	6 572	6 572	100,0
Usluga d.o.o., Vrlika	243	11	1 289	2 700	2 833	95,3
Ukupno	4 572	99	163 428	360 304	455 261	79,2

Prema podacima o broju stanovnika iz 2011. Državnog zavoda za statistiku Republike Hrvatske i podacima isporučitelja usluga vodoopskrbe, pokrivenost vodoopskrbom na području Županije iznosi 79,2%. Područja koja nisu pokrivena vodoopskrbom su zaleđe grada Trogira i općine Marina, područje zelovsko-ogorskog platoa, naselja uz srednji tok rijeke Cetine, te pojedina naselja na širem području grada Imotskog i Vrgorca. Priključenost u zemljama Europske unije je iznad 85,0%, a u pojedinim zemljama i 100,0%.

Promjene cijene vodnih usluga

Do konca ožujka 2011. na snazi su bile odluke o cijeni vodnih usluga koje su isporučitelji usluga vodoopskrbe donijeli na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu (Narodne novine 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04, 178/04, 38/09, 79/09 i 49/11), uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Isporučitelji usluga vodoopskrbe bili su dužni do travnja 2011. uskladiti odluke o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva.

Svi isporučitelji usluga javne vodoopskrbe na području Županije, osim društva Usluga d.o.o., Vrlika, su u propisanom roku donijeli nove odluke o cijeni vodnih usluga uz suglasnost jedinica lokalne samouprave. Odluke su dostavljene Vijeću za vodne usluge i objavljene su na mrežnim stranicama društava.

Odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva uređuje se utvrđivanje najniže osnovne cijene vodnih usluga koja mora osigurati povrat troškova zahvaćanja vode, pogona i održavanja komunalnih vodnih građevina, te isporuku vodnih usluga. Prema odredbama Zakona o vodama, cijena vodnih usluga ne može pokrivati troškove neekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Cijena vodnih usluga se sastoji od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje). Fiksni dio obračunava se mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split, do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz 2009., prema kojoj je cijena za domaćinstvo i ustanove (obrazovanja, socijalne skrbi, kulture, primarne zdravstvene zaštite i drugo) iznosila 2,44 kn/m³, a za druge potrošače 4,90 kn/m³.

Početakom 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga koja je usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene koji ovisi o profilu vodoopskrbnog priključka i iznosi od 20,00 kn (profil 13 i 20), do 2.275,00 kn (profil 200) mjesečno po korisniku. Nakon uvođenja fiksnog dijela cijene, cijena varijabilnog dijela (m³) je povećana. Cijena javne vodoopskrbe za domaćinstvo i ustanove je povećana za 14,8% i iznosi 2,80 kn/m³, a drugim potrošačima za 8,2% i iznosi 5,30 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod d.o.o., Omiš, do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz lipnja 2007., prema kojoj je cijena za domaćinstvo iznosila 5,00 kn/m³, a za druge potrošače 8,00 kn/m³. Početkom 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene koji za domaćinstva, poljoprivredu i druge potrošače iznosi 20,00 kn te za domaćinstva gdje se raspodjela potrošnje obračunava po glavnom mjerilu 10,00 kn mjesečno po korisniku. Novom odlukom o cijeni vodnih usluga koja je na snazi od travnja 2011., cijena javne vodoopskrbe se nije mijenjala. Također Vodovod d.o.o., Omiš prodaje vodu drugom isporučitelju usluga vodoopskrbe (Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split).

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod d.o.o., Makarska do konca studenog 2010. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz kolovoza 2009. prema kojoj je cijena za domaćinstvo po zimskoj tarifi iznosila 2,67 kn/m³, odnosno ljetnoj tarifi 2,86 kn/m³, a za druge potrošače po zimskoj tarifi 4,80 kn/m³ odnosno po ljetnoj tarifi 5,11 kn/m³. Istom odlukom naknada za održavanje je iznosila 11,00 kn mjesečno po korisniku. U studenom 2010. je donesena nova odluka o cijeni javne vodoopskrbe, prema kojoj fiksni dio cijene za domaćinstva i druge potrošače iznosi 23,20 kn mjesečno po korisniku.

Cijena javne vodoopskrbe za domaćinstvo po zimskoj tarifi je smanjena za 2,7% i iznosila je 2,60 kn/m³, a za druge potrošače je smanjena za 16,7% i iznosila je 4,00 kn/m³. Cijena za domaćinstvo po ljetnoj tarifi je povećana za 4,9% i iznosila je 3,00 kn/m³, a za druge potrošače je smanjena za 6,1% i iznosila je 4,80 kn/m³.

Vijeće za vodne usluge je utvrdilo da odluka o cijeni vodnih usluga iz studenoga 2010. nije usklađena sa zakonima i drugim propisima jer sadrži sezonsku i izvansezonsku cijenu vodnih usluga i zatražilo je da se uskladi s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva. U srpnju 2011., te u studenom 2012. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima.

Prema odluci, fiksni dio cijene za domaćinstva i druge potrošače iznosi 23,20 kn mjesečno po korisniku. Cijena varijabilnog dijela za domaćinstvo iznosi 3,20 kn/m³, a za druge potrošače 4,70 kn/m³. Također Vodovod d.o.o., Makarska prodaje vodu drugim isporučiteljima usluga vodoopskrbe (Vodovod d.o.o., Omiš i Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa).

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar do konca kolovoza 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz rujna 2006. prema kojoj je cijena za domaćinstva i druge potrošače iznosila 5,00 kn/m³. Početkom rujna 2011. donesena je nova odluka prema kojoj se fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za domaćinstva i druge potrošače obračunava proporcionalno s veličinom presjeka vodovodnog priključka i iznosi od 4,62 kn (priključak 20 mm) do 180,22 kn (priključak 125 mm) mjesečno. Nakon uvođenja fiksnog dijela cijene, cijena varijabilnog dijela (m³) je smanjena, osim za korisnike privremenih gradilišnih priključaka. Cijena javne vodoopskrbe za domaćinstva i ostale potrošače je smanjena za 7,6% i iznosi 4,62 kn/m³, a za korisnike privremenih gradilišnih priključaka je povećana za 38,6% i iznosi 6,93 kn/m³. Cijena za korisnike poljoprivrednih priključaka tipa II iznosi 1,39 kn/m³ potrošene vode.

Na području koje opskrbljuje društvo Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz ožujka 2010. prema kojoj je cijena za domaćinstva iznosila 4,80 kn/m³, za druge potrošače 7,80 kn/m³, poljodjelstvo 4,50 kn/m³, te za udruge i ustanove 2,50 kn/m³. Istom odlukom uvedena je naknada za održavanje prema promjeru vodomjera u iznosu od 15,00 kn, za profil do 20 mm, do 375,00 kn za profil od 100 mm. Novom odlukom o cijeni vodnih usluga koja je na snazi od travnja 2011. i usklađena je sa zakonima i drugim propisima, cijena javne vodoopskrbe se nije mijenjala.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža do konca svibnja 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz prosinca 2009. i veljače 2011. prema kojoj je cijena za domaćinstva i poljoprivredu iznosila 7,89 kn/m³, za druge potrošače 10,57 kn/m³ te za ustanove (škole, vrtići, posebne ustanove) 6,75 kn/m³. Naknada za održavanje mjerila je iznosila 10,00 kn mjesečno po korisniku. U lipnju 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga kojom je uveden fiksni dio cijene koji za domaćinstva i druge potrošače iznosi također 10,00 kn mjesečno po korisniku. Nakon uvođenja fiksnog dijela cijene vode, cijena varijabilnog dijela (m³) je povećana. Za domaćinstva i poljoprivredu je povećana za 1,0% i iznosi 7,97 kn/m³, drugim potrošačima za 0,8% i iznosi 10,65 kn/m³ te ustanovama za 1,2% i iznosi 6,83 kn/m³. Novom odlukom o cijeni vodnih usluga koja je na snazi od veljače 2012., cijena javne vodoopskrbe se nije mijenjala osim fiksnog dijela koji se obračunava prema profilu priključka i iznosi od 10,00 kn (za profil 13 i 20 mm) do 60,00 kn (za profil 80 mm) mjesečno po korisniku.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz kolovoza 2009. prema kojoj je cijena javne vodoopskrbe za domaćinstva iznosila 6,44 kn/m³, a za druge potrošače 11,89/m³. Početkom 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima.

Uveden je fiksni dio cijene koji za domaćinstva i druge potrošače iznosi 22,00 kn mjesečno po korisniku, odnosno 10,00 kn mjesečno za potrošače u stambenim zgradama koji su spojeni na zajedničko mjerilo. Uvođenjem nove odluke varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe za domaćinstva i druge potrošače se nije mijenjao.

Na području koje opskrbljuje društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac do konca ožujka 2011. na snazi je bila odluka o cijeni vodnih usluga iz veljače 2010. prema kojoj je cijena javne vodoopskrbe za domaćinstva iznosila 6,70 kn/m³, a za druge potrošače 10,00 kn/m³.

Početkom 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene koji za domaćinstva i druge potrošače iznosi 16,00 kn mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe za domaćinstva i druge potrošače se nije mijenjao. U veljači 2012. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga prema kojoj je cijena za domaćinstvo povećana za 11,9% i iznosi 7,50 kn/m³, a za druge potrošače za 8,0% i iznosi 10,80 kn/m³. Također Društvo prodaje vodu drugom isporučitelju usluga vodoopskrbe (Javno komunalno poduzeće Ljubuški u Republici Bosni i Hercegovini).

Na području koje opskrbljuje društvo Usluga d.o.o., Vrlika do konca prosinca 2010. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz srpnja 2003. prema kojoj je cijena javne vodoopskrbe za domaćinstvo iznosila 2,50 kn/m³, a za druge potrošače 4,64 kn/m³. Početkom 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga kojom je uveden mjesečni paušal po mjernom mjestu za domaćinstva i druge potrošače u iznosu 20,00 kn po korisniku. Nakon uvođenja fiksnog dijela cijene, cijena varijabilnog dijela (m³) je povećana. Za domaćinstvo je povećana za 80,0% i iznosi 4,50 kn/m³, a drugim potrošačima za 18,5% i iznosi 5,50 kn/m³.

Na području koje opskrbljuje društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj do konca svibnja 2011. na snazi je bila odluka o cijeni javne vodoopskrbe iz listopada 2004. prema kojoj je cijena javne vodoopskrbe za domaćinstvo iznosila 3,05 kn/m³, a za druge potrošače 5,25 kn/m³. U lipnju 2011. donesena je nova odluka o cijeni vodnih usluga usklađena sa zakonima i drugim propisima. Uveden je fiksni dio cijene koji za domaćinstva grada Sinja i Trilja iznosi 18,76 kn mjesečno, za druge potrošače Sinja i Trilja 15,76 kn te za domaćinstva i druge potrošače općina Otok, Hrvace i Dicmo 12,98 kn mjesečno. Nakon uvođenja fiksnog dijela cijene, cijena varijabilnog dijela je povećana. Za domaćinstvo je povećana za 26,2% i iznosi 3,85 kn/m³, a drugim potrošačima za 14,3% i iznosi 6,00 kn/m³. Novom odlukom o cijeni vodnih usluga koja je na snazi od veljače 2012. cijena javne vodoopskrbe se nije mijenjala, osim fiksnog dijela koji za domaćinstva i druge potrošače na vodoopskrbnom području iznosi 12,98 kn mjesečno, a za domaćinstva i druge potrošače na vodoopskrbnom području i području aglomeracije 18,56 kn mjesečno po korisniku (grad Sinj i Trilj). Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj prodaje vodu drugom isporučitelju usluga vodoopskrbe (Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split).

Od deset isporučitelja vodnih usluga na području Županije, šest isporučitelja naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe na temelju odluka jedinica lokalne samouprave donesenih koncem 2010. Naknadu za razvoj vodoopskrbe ne naplaćuju društva Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac Usluga d.o.o., Vrlika te Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski.

Društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split na području 13 jedinica lokalne samouprave (Split, Solin, Kaštela, Trogir, Marina, Podstrana, Okrug, Šolta, Klis, Lećevica, Seget, Dugopolje, Muć) naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe u iznosu od 0,50 do 2,36 kn/m³ na temelju donesenih odluka jedinica lokalne samouprave.

Navedena sredstva prihod su društva Vodovod i kanalizacija d.o.o. Split, a namijenjena su za gradnju komunalnih vodnih građevina. Tijekom 2012. naknada za razvoj je obračunana u iznosu 13.426.226,00 kn, a naplaćena je u iznosu 13.319.701,00 kn. Društvo također naplaćuje na području osam jedinica lokalne samouprave naknadu za eko projekt u iznosu od 2,00 do 3,50 kn/m³.

Društvo Vodovod d.o.o., Omiš naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe za područje grada Omiša u iznosu 2,60 kn/m³ i za područje općine Dugi Rat u iznosu 3,10 kn/m³. Tijekom 2012. naknada za razvoj je obračunana u iznosu 4.605.521,00 kn, a naplaćena je u iznosu 3.782.574,00 kn.

Na području šest jedinica lokalne samouprave (Makarska, Gradac, Podgora, Tučepi, Brela, Baška Voda) društvo Vodovod d.o.o., Makarska naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe u iznosu od 1,00 kn/m³ do 3,00 kn/m³. Tijekom 2012. naknada za razvoj je obračunana u iznosu 4.095.167,00 kn, a naplaćena u iznosu 4.096.957,00 kn.

Društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar na području pet jedinica lokalne samouprave (Bol, Selca, Pučišća, Postira i Milna) naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe u iznosu od 1,50 kn/m³ do 3,00 kn/m³. Tijekom 2012. naknada za razvoj je obračunana u iznosu 2.179.360,00 kn, a naplaćena je u iznosu 2.070.392,00 kn.

Na području četiri jedinice lokalne samouprave (Hvar, Stari Grad, Jelsa i Sućuraj) društvo Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe u iznosu 1,50 kn/m³, a u 2012. je od ukupno obračunane naknade u iznosu 1.934.320,00 kn naplaćeno 1.479.640,00 kn.

Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj na području četiri jedinice lokalne samouprave (Trilj, Otok, Hrvace i Dicmo) naplaćuje naknadu za razvoj vodoopskrbe u iznosu 1,00 kn/m³, a u 2012. je od ukupno obračunane naknade u iznosu 1.035.302,00 kn naplaćeno 906.829,00 kn.

Isporučitelji usluga vodoopskrbe na području Županije na računima za vodu obračunavaju i naplaćuju naknadu za zaštitu voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za zaštitu voda (Narodne novine 82/10 i 83/12), te naknadu za korištenje voda na temelju odredbi Uredbe o visini naknade za korištenje voda (Narodne novine 82/10 i 83/12). Navedene naknade prihod su Hrvatskih voda, pravne osobe za upravljanje vodama osnovane na temelju Zakona o vodama.

Svi isporučitelji vodnih usluga na računima za vodu obračunavaju i naplaćuju cijenu za javnu odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda na područjima jedinica lokalne samouprave koja su pokrivena sustavom javne odvodnje.

Kvaliteta vode

Pokazatelji kvalitete vode i njezine zdravstvene ispravnosti određeni su odredbama Pravilnika o zdravstvenoj ispravnosti vode za piće (Narodne novine 47/08).

Zdravstvenu ispravnost vode provjeravaju Nastavni zavod za javno zdravstvo Splitsko-dalmatinske županije, Zavod za javno zdravstvo Šibensko-kninske županije te isporučitelji usluga vodoopskrbe u internim laboratorijima.

U 2011. je u društvu Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split ispitano 2 588 uzoraka vode, u društvu Vodovod d.o.o., Omiš 254 uzorka, u društvu Vodovod d.o.o., Makarska 920 uzoraka, u društvu Vodovod Brač d.o.o., Supetar 187 uzoraka, u društvu Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski 144 uzorka, u društvu Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa 340 uzoraka, u društvu Komunalno d.o.o., Vrgorac 96 uzoraka te u društvu Usluga d.o.o., Vrlika 208 uzoraka. Svi uzorci su zadovoljili kriterije pitke vode.

U društvu Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža je bio jedan nezadovoljavajući uzorak od ukupno 40 uzorkovanih, a u društvu Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj od ukupno 540 uzorkovanih je jedan nezadovoljavajući uzorak.

V. NALAZ

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug rada i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola i imovina, analiza strukture cijene vode isporučitelja usluga javne vodoopskrbe (fiksni i varijabilni dio, naknade), način utvrđivanja osnovne cijene vode (fiksni i varijabilni dio) i kretanje cijena u posljednje tri godine, prihodi, rashodi, te usklađenost načina utvrđivanja cijena sa zakonima i drugim propisima.

Obavljenom revizijom su utvrđene nepravilnost i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih kontrola, prihode, način utvrđivanja cijene vodnih usluga (fiksni i varijabilni dio), odnos cijene vodnih usluga za domaćinstvo u odnosu na gospodarstvo, te gubici vode.

1. Sustav unutarnjih kontrola

1.1. Društva Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Usluga d.o.o., Vrlika i Komunalno d.o.o., Vrgorac nisu donijela planove financijskog poslovanja za 2010., 2011. i 2012., planove investicija u vodne građevine te planove tekućeg održavanja komunalnih vodnih građevina. Zbog navedenog nije vidljivo ostvarenje planiranih prihoda i rashoda, ulaganje u izgradnju komunalnih vodnih građevina te održavanje komunalnih vodnih građevina.

Društvo Usluga d.o.o., Vrlika nije donijelo odluku kojom se utvrđuje bruto osnovica za izračun plaće, te interni akt o sistematizaciji radnih mjesta kojim se utvrđuju nazivi i poslovi radnih mjesta na kojima rade zaposlenici s utvrđenim koeficijentima za obračun plaće. Plaće su isplaćivane prema cijeni sata rada koju je određivao direktor prema vrsti poslova zaposlenika. Prema odredbama članka 14. Izjave o organiziranju društva s odredbama Zakona o trgovačkim društvima iz ožujka 2003., direktor društva donosi opće akte društva i odluke u skladu s važećim propisima iz radnih odnosa.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Komunalno d.o.o., Vrgorac te Usluga d.o.o., Vrlika donositi godišnje planove poslovanja, te planirati ukupne prihode, rashode i poslovni rezultat. Također se predlaže donositi planove ulaganja u vodne građevine te planove tekućeg održavanja komunalnih vodnih građevina. Državni ured za reviziju predlaže društvu Usluga d.o.o., Vrlika donijeti odluku kojom se utvrđuje bruto osnovica za izračun plaće, te interni akt o sistematizaciji radnih mjesta kojim se utvrđuju nazivi i poslovi radnih mjesta zaposlenika s pripadajućim koeficijentima za obračun plaće.

1.2. *Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Komunalno d.o.o., Vrgorac i Usluga d.o.o., Vrlika su prihvatili preporuke Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj u očitovanju navodi da će ubuduće donositi godišnje planove poslovanja. Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac u očitovanju navodi da planovi financijskog poslovanja za 2010., 2011. i 2012. nisu doneseni jer planiranje prihoda i rashoda ovisi o doznakama sredstava iz proračuna grada Vrgorca koje se ne mogu predvidjeti. Društvo Usluga d.o.o., Vrlika je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju uz obrazloženje da planovi poslovanja nisu doneseni jer je Društvo, osim obavljanja djelatnosti javne vodoopskrbe, obavljalo i poduzetničke djelatnosti u graditeljstvu. U očitovanju navodi da nije obvezno donijeti akt o sistematizaciji radnih mjesta, visina plaće je utvrđena ugovorom o radu, a povećanja plaće odobrava direktor s obzirom na radni učinak zaposlenika.*

2. Prihodi

- 2.1. Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac je u okviru prihoda od prodaje vode za 2011. ostvarilo prihode od prodaje vode društvu Javno komunalno poduzeće Ljubuški u Republici Bosni i Hercegovini u iznosu 410.295,00 kn, a u 2012. u iznosu 696.830,00 kn. Tijekom 2011. je isporučeno 151 961 m³, a u 2012. je isporučeno 197 979 m³ vode. Tijekom 2011. voda se isporučivala po cijeni 2,70 kn/m³, a prema ugovoru o distribuciji i isporuci vode iz svibnja 2012., cijena vode ugovorena je u iznosu 3,70 kn/m³. Cijena vode za domaćinstvo na području na kojem društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac pruža usluge vodoopskrbe iznosi 7,50 kn/m³, a za druge potrošače 10,80 kn/m³.

Cijena vode koja se izvozi je manja za 50,7% u odnosu na cijenu vode za domaćinstva, odnosno za 65,7% od cijene koju plaćaju drugi potrošači na vodoopskrbnom području Vrgorca. Isporukom 349 940 m³ vode prema važećim cjenicima ukupni prihod bi iznosio više za 2.082.143,00 kn ili 185,9% u odnosu na prihod koji je u navedenom razdoblju ostvaren od prodaje vode Javnom komunalnom poduzeću Ljubuški. Na koncu 2012. potraživanja za prihode od prodaje vode od Javnog komunalnog poduzeća Ljubuški iznosila su 824.102,00 kn.

- Potraživanja

Koncem 2011. u društvu Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split potraživanja od kupaca su iznosila 38.753.148,00 kn, u društvu Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski 12.617.661,00 kn, u društvu Vodovod i Čistoća d.o.o., Sinj 11.250.292,00 kn, u društvu Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa 8.396.455,00 kn, u društvu Vodovod Brač d.o.o., Supetar 7.107.058,00 kn, u društvu Vodovod d.o.o., Makarska 5.743.592,00 kn, u društvu Komunalno d.o.o., Vrgorac 5.044.124,00 kn, u društvu Vodovod d.o.o., Omiš 4.486.983,00 kn, u društvu Usluga d.o.o., Vrlika 2.492.986,00 kn, te u društvu Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža 1.002.055,00 kn.

Koncem 2012. u društvu Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split dospjela potraživanja od kupaca su iznosila 105.150.020,00 kn (starija od godinu dana 54.824.240,00 kn), u društvu Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj 13.127.799,00 kn, u društvu Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski 11.739.097,00 kn (starija od godinu dana 1.014.642,00 kn), u društvu Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa 7.486.796,00 kn, u društvu Vodovod Brač d.o.o., Supetar 6.756.917,00 kn, u društvu Vodovod d.o.o., Makarska 4.622.187,00 kn (starija od godinu dana 396.237,00 kn), u društvu Vodovod d.o.o., Omiš 4.199.576,00 kn (starija od godinu dana 1.258.417,00 kn), u društvu Komunalno d.o.o., Vrgorac 3.805.077,00 kn (starija od godinu dana 1.500.001,00 kn), u društvu Usluga d.o.o., Vrlika 2.982.598,00 kn, te u društvu Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža 1.070.767,00 kn (starija od godinu dana 91.069,00 kn).

Ukupna potraživanja za navedena društva koncem 2012. iznosila su 160.940.834,00 kn ili 91,8% ukupnog prihoda od prodaje vode u 2012. i u odnosu na konac 2011. veća su za 64.046.480,00 kn ili 66,1%.

U računovodstvu društava Vodovod d.o.o., Omiš, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac te Usluga d.o.o., Vrlika ne prate se potraživanja po njihovom dospijeću, odnosno kada određeno potraživanje zastarijeva, što onemogućuje uspješno upravljanje potraživanjima te pravodobno poduzimanje odgovarajućih radnji kako bi se potraživanje naplatilo.

Pozornost treba posvetiti dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08 i 125/11), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Državni ured za reviziju predlaže društvu Komunalno d.o.o., Vrgorac preispitati cijenu vode koja se isporučuje Javnom komunalnom poduzeću Ljubuški u Republici Bosni i Hercegovini. Također se nalaže društvima Vodovod d.o.o., Omiš, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac te Usluga d.o.o., Vrlika pratiti potraživanja po njihovom dospeljeću, te poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda.

- 2.2. *Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac je prihvatilo preporuku Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navodi da će Skupština Društva odlučiti o mogućem povećanju cijene vode prema Javnom komunalnom poduzeću Ljubuški u Republici Bosni i Hercegovini, te da je naplata potraživanja otežana zbog nelikvidnosti javnog komunalnog poduzeća. Društvo Vodovod d.o.o., Omiš, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac, te Usluga d.o.o., Vrlika su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da će pozornije pratiti potraživanja po dospelosti, te poduzimati pravne radnje kako bi se izbjegla zastara potraživanja i povećao postotak naplate. Društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar navodi da će nadogradnjom i razvijanjem postojećih programskih rješenja i informatičkom podrškom uskoro biti moguće sustavno praćenje potraživanja po dospelosti. Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj u očitovanju navodi da sustavno poduzima raspoložive mjere naplate potraživanja, te da su potraživanja na koncu 2012. veća iz razloga što je potraživanje prema pravnoj osobi u stečaju u iznosu 2.387.239,00 kn preneseno na račun-gubitak iz prethodnih godina. Društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski u očitovanju navodi da poduzima mjere naplate potraživanja, ali je naplata otežana zbog velike nezaposlenosti stanovništva na vodoopskrbnom području isporučitelja. Također navodi da je u tijeku nadogradnja postojećeg informatičkog programa koji će omogućiti praćenje potraživanja po njihovoj dospelosti. Društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac i Usluga d.o.o., Vrlika u očitovanju navode da intenzivnije poduzimaju mjere naplate potraživanja i da će ubuduće posvetiti veću pozornost naplati potraživanja u cilju sprečavanja njihove zastare.*

3. Cijene vodnih usluga

- 3.1. Isporučitelji usluga vodoopskrbe bili su dužni uskladiti odluke o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva do travnja 2011. Cijena vodnih usluga sastoji se od fiksnog i varijabilnog dijela. Fiksni dio cijene vodnih usluga služi pokriću troškova koji ne ovise o količini isporučenih vodnih usluga (očitanje vodomjera, obrada podataka, dostava računa, servisiranje vodomjera, tekuće i investicijsko održavanje), a obračunava se mjesečno po korisniku. Varijabilni dio cijene ovisi o količini isporučenih vodnih usluga.

Također je predviđeno da se cijena koju plaćaju socijalno ugroženi građani ne može utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge.

Prema odredbama članka 3. i 4. Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva, najniža osnovna cijena vodnih usluga izračunava se dijeljenjem planiranih godišnjih troškova (materijalnih troškova, troškova usluga, naknade za koncesiju, troškova za zaposlene, financijskih troškova, troškova amortizacije dugotrajne imovine te vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine u visini 5,0% ukupnog prihoda ostvarenog obavljanjem djelatnosti vodnih usluga) s planiranom godišnjom količinom usluge izraženom u jedinici mjere isporučene vodne usluge.

Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, koje osim vodoopskrbe i odvodnje obavlja odvoz komunalnog otpada i druge komunalne djelatnosti, je izradilo izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga na temelju ostvarenih rashoda za 2009. Kako Društvo nije donijelo financijski plan poslovanja za 2011., koji je prema Uredbi bio temelj izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga, Društvo je trebalo obaviti izračun najniže cijene vodnih usluga na temelju ostvarenih rashoda za 2010., što nije učinilo. Prema izračunu najniže cijene vodnih usluga, fiksni dio cijene javne vodoopskrbe je utvrđen u iznosu 12,98 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio u iznosu 3,98 kn/m³.

Društvo je odlukom o cijeni vodnih usluga utvrdilo fiksni dio cijene u iznosu 12,98 kn i 18,56 kn (za područje aglomeracije) mjesečno po korisniku, a varijabilni dio za domaćinstva u iznosu 3,85 kn/m³. Drugim potrošačima varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe je odlukom utvrđen u iznosu 6,00 kn/m³ ili 50,7% više od varijabilnog dijela utvrđenog pri izračunu cijene vode.

Društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar nije utvrdilo najnižu cijenu vodnih usluga prema planiranim troškovima za 2011. u skladu s odredbama navedene Uredbe. Kod utvrđivanja fiksnog dijela cijene javne vodoopskrbe Društvo je utvrdilo da odnos fiksne cijene za startni profil priključka 20 mm i cijena kubika potrošene vode bude u omjeru 1:1. Fiksni dio cijene javne vodoopskrbe je odlukom utvrđen u iznosu 4,62 mjesečno po korisniku te varijabilni dio cijene za sve kategorije potrošača, osim za korisnike privremenih gradilišnih i poljoprivrednih priključaka, u iznosu 4,62 kn/m³.

U odluci o cijeni vodnih usluga varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi 2,77 kn/m³, a plaćanje cijene fiksnog dijela utvrđeno je u visini 60,0% pripadajuće cijene prema veličini priključka kojeg koriste. Jedinice lokalne samouprave na vodoopskrbnom području nisu društvu dostavile podatke o osobama koje imaju status socijalno ugroženih građana te im društvo nije naplaćivalo umanjenju cijenu vode.

U odluci o cijeni vodnih usluga društva Usluga d.o.o., Vrlika fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za sve potrošače iznosi 20,00 kn mjesečno, a varijabilni dio cijene za domaćinstva 4,50 kn/m³, a za druge potrošače 5,50 kn/m³.

Društvo nije dostavilo Ministarstvu poljoprivrede, Vijeću za vodne usluge Odluku o cijeni vodnih usluga s izračunom najniže osnovne cijene vodne usluge koju je donijela uprava društva u lipnju 2010. Odluka o cijeni vodnih usluga nije objavljena. Društvo nije odlukom o cijeni vodnih usluga utvrdilo fiksni i varijabilni dio cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani.

Prema odredbama članka 206. Zakona o vodama, tarifa vodnih usluga javne vodoopskrbe mora sadržavati osnovnu cijenu vodne usluge i cijenu koju plaćaju socijalno ugroženi građani za količinu isporučene vode nužne za osnovne potrebe kućanstva.

Cijena za socijalno ugrožene građane ne može se utvrditi u visini većoj od 60,0% od osnovne cijene vodne usluge. Prema odredbama članka 207. Zakona o vodama, isporučitelji vodnih usluga su dužni dostaviti odluku o cijeni vodnih usluga Vijeću za vodne usluge u roku pet dana po ishodu prethodne suglasnosti i dužni su je objaviti na internetu i na drugi prikladan način te je učiniti javno dostupnom za sve vrijeme njezinog važenja.

Prigodom izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga, Društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža utvrdilo je fiksni dio cijene javne vodoopskrbe u iznosu 13,68 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio u iznosu 9,42 kn/m³. Društvo je odlukom o cijeni vodnih usluga utvrdilo fiksni dio cijene ovisno o veličini vodoopskrbnog priključka u iznosu od 10,00 kn do 60,00 kn mjesečno. Za najčešći profil priključka od 13 i 20 mm fiksni dio je u odnosu prema izračunu manji za 26,9% i iznosi 10,00 kn mjesečno. Varijabilni dio cijene za domaćinstva i poljodjelstvo je odlukom utvrđen u iznosu 7,97 kn/m³ odnosno manji je za 15,4%. U odluci o cijeni vodnih usluga varijabilni dio cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi 4,78 kn/m³ odnosno 60,0% cijene koju plaćaju kućanstva. Cijena fiksnog dijela nije umanjena i za sve kategorije korisnika iznosi ovisno o profilu vodoopskrbnog priključka, odnosno 10,00 kn mjesečno za profil 13 i 20 mm.

Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac je pri izračunu najniže osnovne cijene vodnih usluga utvrdilo fiksni dio cijene javne vodoopskrbe u iznosu 19,95 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio u iznosu 8,60 kn/m³.

Prigodom izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga, društvo nije uključilo u izračun najniže osnovne cijene troškove amortizacije u iznosu 350.000,00 kn zbog čega je varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe iskazan u iznosu 8,60 kn/m³ umjesto u iznosu 9,14 kn/m³, odnosno manje za 0,54 kn/m³ ili 6,3%. Zbog povećane nezaposlenosti i umanjene gospodarske aktivnosti društvo nije prihvatilo cijene javne vodoopskrbe dobivene na temelju izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga. Odlukom društva fiksni dio cijene utvrđen je manje za 19,8% i iznosi 16,00 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio cijene za stanovništvo utvrđen je manje za 17,9% i iznosi 7,50 kn/m³. Društvo nije dostavilo Vijeću za vodne usluge prijavu podataka o ekonomičnosti poslovanja za 2011.

Prema odredbama članka 3. Uredbe o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga (Narodne novine 112/10), Ministarstvo nadležno za vodno gospodarstvo provodi ispitivanje ekonomičnosti poslovanja za svakog isporučitelja vodnih usluga temeljem prijave koje su obvezni popuniti i dostaviti jednom godišnje, najkasnije do 1. lipnja tekuće godine za prethodnu godinu.

U odluci o cijeni javne vodoopskrbe, varijabilni dio cijene koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi 4,02 kn/m³, a cijena fiksnog dijela nije umanjena i za sve kategorije korisnika iznosi 16,00 kn mjesečno.

Društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski je pri izračunu najniže osnovne cijene vodnih usluga utvrdilo fiksni dio cijene javne vodoopskrbe u iznosu 28,44 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio u iznosu 7,35 kn/m³.

Društvo nije prihvatilo cijenu dobivenu na temelju izračuna najniže osnovne cijene vodnih usluga, a s cijenom fiksnog dijela se uklopilo u prosjek ostalih društava u okruženju, kako se još više ne bi ugrozio socijalni položaj potrošača.

Odlukom društva je utvrđen fiksni dio cijene javne vodoopskrbe manje za 22,6% i iznosi 22,00 kn odnosno 10,00 kn mjesečno po korisniku, a varijabilni dio cijene za stanovništvo utvrđen je manje za 12,4% i iznosi 6,44 kn/m³.

U odluci o cijeni vodnih usluga društva Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe koju plaćaju socijalno ugroženi građani iznosi 1,68 kn/m³ odnosno 60,0% cijene koju plaćaju kućanstva. Cijena fiksnog dijela nije umanjena i za sve kategorije korisnika se naplaćuje ovisno o profilu vodoopskrbnog priključka, odnosno (za profil 13 i 20) u iznosu 20,00 kn mjesečno po korisniku.

Državni ured za reviziju nalaže društvima Usluga d.o.o., Vrlika i Komunalno d.o.o., Vrgorac dostaviti Vijeću za vodne usluge odluku o cijeni vodnih usluga s izračunom najniže osnovne cijene i prijavu podataka o ekonomičnosti poslovanja za svaku poslovnu godinu u skladu s odredbama Zakona o vodama i Uredbe o mjerilima ekonomičnog poslovanja isporučitelja vodnih usluga. Nalaže se društvu Usluga d.o.o., Vrlika odluku o cijeni vodnih usluga objaviti na internetu ili na drugi prikladan način.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac te Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski preispitati cijene fiksnog i varijabilnog dijela javne vodoopskrbe u odnosu na cijene dobivene izračunom najniže osnovne cijene vodne usluge, što je imalo za posljedicu manje ostvarene prihode i dobit u navedenim društvima. Također se predlaže društvima Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split te Usluga d.o.o., Vrlika uskladiti odluke o cijeni vodnih usluga s odredbama Zakona o vodama u dijelu koji se odnosi na utvrđivanje cijene za socijalno ugrožene građane, a društvu Vodovod Brač d.o.o., Supetar zatražiti od jedinice lokalne samouprave podatke o osobama koje imaju status socijalno ugroženih građana te im naplaćivati cijenu javne vodoopskrbe u skladu s važećom odlukom.

- Odnos cijene vodnih usluga za domaćinstvo u odnosu na gospodarstvo

Razlike cijene vodnih usluga za gospodarstvo u odnosu na domaćinstva su znatne. Okvirna direktiva Europske unije o vodama obvezuje zemlje članice na poštivanje načela povrata troškova od vodnih usluga, uključujući i troškove zaštite okoliša i resursa, te odgovarajući doprinos raznih korisnika povratu troškova od vodnih usluga, podijeljenih najmanje na industriju, kućanstvo i poljoprivredu prema načelu zagađivač plaća. Prema odredbi članka 197. Zakona o vodama, vodne usluge se pružaju pod socijalno prihvatljivim uvjetima. Fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za domaćinstva i gospodarstvo u Županiji prosječno iznosi 17,98 kn po korisniku mjesečno. Varijabilni dio cijene za gospodarstvo u Županiji prosječno iznosi 7,52 kn/m³, a za domaćinstvo 5,06 kn/m³. Fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za gospodarstvo u Republici Hrvatskoj prosječno iznosi 21,50 kn, a za domaćinstvo 14,62 kn po korisniku mjesečno. Varijabilni dio cijene za gospodarstvo u Republici Hrvatskoj prosječno iznosi 8,42 kn/m³, a za domaćinstvo 4,85 kn/m³.

Prosječni fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za domaćinstva i gospodarstvo je u Županiji za 0,08 kn ili 0,4% manji nego u Republici Hrvatskoj, a prosječni varijabilni dio cijene za domaćinstva je za 0,21 kn ili 4,3% viši u Županiji nego u Republici Hrvatskoj.

Također, privatni iznajmljivači prostora za turističku djelatnost plaćaju u najvećem broju slučajeva cijenu po uvjetima za domaćinstvo za što cijena iznosi od 2,80 do 7,97 kn/m³, a obavljaju gospodarsku djelatnost za što cijena iznosi od 4,62 do 10,65 kn/m³ na području Županije. Prosječni varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe po m³ u Županiji za gospodarstvo je 48,6% veći nego za domaćinstvo.

Uvažavajući različite izvore vode koji mogu do potrošača doći slobodnim padom bez posebnih troškova ili alternativno potrebnom dodatnom energijom i troškovima za dovođenjem vode iz nizine, navedene razlike najnižih i najviših cijena unutar Republike Hrvatske su visoke.

Državni ured za reviziju predlaže društvima Vodovod d.o.o., Omiš, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski te Komunalno d.o.o., Vrgorac preispitati odnos cijena vodnih usluga za gospodarstvo i domaćinstvo.

Također se predlaže društvima Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split, Vodovod d.o.o., Makarska, Vodovod d.o.o., Omiš, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa te Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža ažurirati baze privatnih iznajmljivača prostora turističke djelatnosti i naplaćivati im potrošnju vode po cijenama kao gospodarstvu.

- 3.2. *Društvo Usluga d.o.o., Vrlika i društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac su prihvatili nalaz Državnog ureda za reviziju. Društvo Usluga d.o.o., Vrlika u očitovanju navodi da je Odluka o cijeni vodnih usluga objavljena na oglasnoj ploči Društva, te da će donijeti novu Odluku o cijeni vodnih usluga s izračunom najniže osnovne cijene i dostaviti je Vijeću za vodne usluge. Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac navodi da će prijavu podataka o ekonomičnosti poslovanja za 2011. naknadno dostaviti Vijeću za vodne usluge.*

Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split, Usluga d.o.o., Vrlika, Vodovod d.o.o., Omiš i Vodovod d.o.o., Makarska su prihvatili preporuke Državnog ureda za reviziju. Društvo Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj u očitovanju navodi da izračun najniže osnovne cijene vodnih usluga nije obavljen u skladu s odredbama Uredbe o najnižoj osnovnoj cijeni vodnih usluga i vrsti troškova koje cijena vodnih usluga pokriva jer nije donesen godišnji plan poslovanja, te da je izračun obavljen na temelju ostvarenih rashoda za 2009., jer u vrijeme utvrđivanja cijene javne vodoopskrbe Društvo nije imalo konačne financijske izvještaje za 2010. Također u očitovanju navodi da jedinice lokalne samouprave na vodoopskrbnom području isporučitelja nisu dale suglasnost na predloženu veću cijenu vodne usluge radi zaštite standarda korisnika vodnih usluga, što je imalo za posljedicu manje ostvarene prihode i dobit Društva. Društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar u očitovanju navodi da je o načinu utvrđivanja fiksnog i varijabilnog dijela cijene vodne usluge obaviješteno Vijeće za vodne usluge, te da je cijena vodne usluge utvrđena uz suglasnost jedinica lokalne samouprave i na temelju stavova Vijeća za vodne usluge na savjetovanju održanom u Hrvatskim vodama s grupacijom vodovoda i kanalizacije u ožujku 2011. Također u očitovanju navodi da od jedinica lokalne samouprave i građana nije zaprimljen zahtjev za utvrđivanje niže cijene vodne usluge za socijalno ugrožene građane. Društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža u očitovanju navodi da jedinice lokalne samouprave (osnivači) nisu prihvatile povećanje varijabilnog dijela cijene javne vodoopskrbe, te da je donesena nova Odluka o cijeni vodnih usluga u kojoj je fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane utvrđen u visini 60,0% osnovne cijene vodne usluge.

Društvo Komunalno d.o.o., Vrgorac u očitovanju navodi da je fiksni i varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe utvrđen u manjem iznosu u odnosu na izračun zbog stanja u gospodarstvu grada Vrgorca, te da je razlika cijene vodnih usluga za gospodarstvo u odnosu na domaćinstvo realna s obzirom na troškove distribucije. Društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski u očitovanju navodi da je fiksni i varijabilni dio cijene javne vodoopskrbe utvrđen u manjem iznosu u odnosu na izračun zbog situacije u gospodarstvu i uz suglasnost jedinica lokalne samouprave, te da će manjak prihoda za pokriće fiksnih troškova nadomjestiti smanjenjem internih troškova umjesto povećanja cijena. Također navodi da se potrošnja vode i prihodi od gospodarstva svake godine smanjuju, te da gospodarstvo u ukupnoj potrošnji vode sudjeluje s 13,0%. Društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split u očitovanju navodi da će, ovisno o tehničkim i ekonomskim mogućnostima, fiksni dio cijene javne vodoopskrbe za socijalno ugrožene građane utvrditi u visini 60,0% osnovne cijene vodne usluge. Također navodi da je u 2011. poduzelo radnje da se ažurira baza privatnih iznajmljivača prostora turističke djelatnosti kako bi im se mogla naplaćivati cijena vode za gospodarstvo, ali se odustalo od provedbe radi saznanja da je na temelju sudskih presuda osporeno to pravo. Društvo Vodovod d.o.o., Omiš u očitovanju navodi da će ubuduće utvrditi jedinstvenu cijenu vodnih usluga za gospodarstvo i domaćinstvo. Društvo Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa u očitovanju navodi da privatnim iznajmljivačima koji se bave turističkom djelatnošću nije moguće naplaćivati cijenu vode kao gospodarstvu iz razloga što bi stambeni prostor domaćina trebao imati odvojeni vodomjer od prostora koji se iznajmljuje, a iznajmljivači uglavnom nemaju otvorene obrte ili tvrtke.

4. Gubici vode

- 4.1. Gubici su razlika između zahvaćene i isporučene količine vode, odnosno voda koja ne stigne do krajnjeg korisnika vodnih usluga. Ukupni gubici na području Županije iznose 55,5%. Razlike među isporučiteljima su značajne i kreću se od prihvatljivih 22,3% do visokih 78,7%. Najveće gubitke vode imaju društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski s gubicima od 78,7%, Usluga d.o.o., Vrlika s gubicima od 77,5% te Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža s gubicima od 74,4%. Najmanje gubitke ima društvo Vodovod Brač d.o.o., Supetar s gubicima od 22,3% i Vodovod d.o.o., Omiš s gubicima od 28,7%.

Najvažniji uzroci gubitaka vode, prema Vodoopskrbnom planu Županije, su nedostaci i puknuća zbog starosti na glavnim dovodnim cjevovodima, kvarovi u distributivnoj mreži, netočnost mjerenja protoka na vodomjerilima, ilegalni priključci (neovlaštena potrošnja), pranje novih linija i vodosprema, prelijevanje, te ispiranje uređaja za pročišćavanje vode.

Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske je utvrđena potreba za smanjenjem gubitaka s 40,0% na 20,0% u planskom razdoblju do 2025. Vodoopskrbnim planom Splitsko-dalmatinske županije utvrđena je potreba za postupnom provedbom trajnih sanacija i dugoročnih mjera. Pretpostavke za provedbu programa smanjivanja gubitaka su uspostava GIS baze podataka (skup opreme, programa i prostorno određenih podataka koji omogućava brzo i kvalitetno rukovanje, upravljanje, obradu i stvaranje novih informacija), izrada numeričkog modela mreže, te kalibracija istog, uspostava mjernih stanica na sustavu, izrada studije izvedivosti programa sanacije te provedba programa sanacije.

Vodoopskrbnim planom Splitsko-dalmatinske županije ukupno sredstva za poboljšanje, dogradnju, povezivanje i proširenje vodoopskrbnog sustava, sustavni pristup i sanaciju vodnih gubitaka, provođenje mjera zaštite vodnih resursa te dovršenje sustava daljinskog nadzora i upravljanja planirana su za razdoblje do 2025. u iznosu 215.330.000 EUR. Društva nemaju vlastitih financijskih sredstava za ulaganja (ulaganja u vodoopskrbu se financiraju najvećim dijelom iz sredstava društva Hrvatske vode i iz sredstava naknade za razvoj koje su uvele pojedine jedinice lokalne samouprave). Ulaskom u Europsku uniju od 1. srpnja 2013. otvaraju se dodatne mogućnosti financiranja iz sredstava fondova Europske unije.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati mjere za smanjenje gubitaka vode, te pripremu projekata na temelju kojih će se financirati kapitalna ulaganja iz bespovratnih sredstava strukturnih fondova Europske unije.

- 4.2. *Društva su prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju i u očitovanjima navode da će poduzimati radnje radi smanjenja gubitaka vode. Društvo Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski u očitovanju navodi da je u 2012. pristupilo izradi detaljnog plana sanacije gubitaka vode. Društvo Usluga d.o.o., Vrlika u očitovanju navodi da je provelo postupak javne nabave za odabir izvoditelja za postavljanje mjerne opreme na glavnim cjevovodima u svrhu utvrđivanja pravaca koji imaju najveće gubitke, te da će nakon provedenih istraživanja osigurati financijska sredstva za sanaciju tih dionica. Društvo Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža u očitovanju navodi da su zbog tekućeg i investicijskog održavanja i intenzivnog servisiranja vodomjera gubici vode znatno manji u 2012. i 2013. u odnosu na prethodne godine. Društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o., Split u očitovanju navodi da je u suradnji s pravnom osobom izradilo projekt optimalizacije iskorištenja distributivne vodovodne mreže koji je proveden u tri faze i financiran od Vlade Republike Francuske.*

VI. OCJENA EKONOMSKE OPRAVDANOSTI RAZLIKA U CIJENI JAVNE VODOOPSKRBE

Isporučitelji usluga javne vodoopskrbe su odgovorni za utvrđivanje cijena javne vodoopskrbe u skladu sa zakonima i drugim propisima.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da cijene javne vodoopskrbe na području Splitsko-dalmatinske županije za 2012. nisu dovoljno ekonomski opravdane. Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na sustav unutarnjih kontrola, prihode, način utvrđivanja cijene vodnih usluga, odnos cijene vodnih usluga za domaćinstvo u odnosu na gospodarstvo, te gubitke vode. Zbog navedenog se predlaže:

- preispitati varijabilni dio cijene vodnih usluga za gospodarstvo i za domaćinstvo (Vodovod d.o.o., Omiš, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, te Komunalno d.o.o., Vrgorac),
- poduzeti mjere na smanjivanju gubitaka vode od isporuke do krajnjih korisnika (sva društva, posebno Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Usluga d.o.o., Vrlika, te Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža),
- pripremiti projekte na temelju kojih će se koristiti bespovratna sredstva strukturnih fondova Europske unije za poboljšanje, dogradnju, povezivanje i proširenje vodoopskrbnog sustava, sanaciju vodnih gubitaka, provođenje mjera zaštite vodnih resursa, te dovršenje sustava daljinskog nadzora (sva društva),
- preispitati cijene javne vodoopskrbe (fiksno i varijabilno dijela) utvrđene odlukama u odnosu na cijene dobivene izračunom najniže osnovne cijene vodne usluge, što je imalo za posljedicu manje ostvarene prihode i dobit (Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža, Komunalno d.o.o., Vrgorac, Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, te Vodovod Brač d.o.o., Supetar),
- preispitati cijenu vodne usluge Javnom komunalnom poduzeću Ljubuški u Republici Bosni i Hercegovini u iznosu 3,70 kn/m³ koja je niža u odnosu na cijene za potrošače, za domaćinstva iznosi 7,50 kn/m³, a za druge potrošače 10,80 kn/m³ (Komunalno d.o.o., Vrgorac),
- preispitati visinu troškova i moguća smanjenja troškova koji ne utječu na kvalitetu pružanja usluge javne vodoopskrbe, te voditi računa da cijena javne vodoopskrbe pokriva troškove nastale pružanjem usluga javne vodoopskrbe (sva društva),
- pratiti potraživanja po njihovom dospjeću kako bi se izbjegla zastara, te poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda (sva društva, posebno Vodovod Imotske krajine d.o.o., Imotski, Vodovod i čistoća d.o.o., Sinj, Vodovod d.o.o., Omiš, Vodovod Brač d.o.o., Supetar, Hvarski vodovod d.o.o., Jelsa, Komunalno d.o.o., Vrgorac, Usluga d.o.o., Vrlika, te Vodovod i odvodnja otoka Visa d.o.o., Komiža),

- poduzeti mjere za objedinjavanje vodoopskrbnih sustava te reorganizaciju društava koja obavljaju vodoopskrbnu djelatnost na području Županije kako je predviđeno Strategijom upravljanja vodama Republike Hrvatske, Razvojnou strategijou Splitsko-dalmatinske županije za razdoblje od 2011. do 2013., te vodoopskrbnim planou Splitsko-dalmatinske županije (sva društva).

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi provedba preporuka navedenih u ovom Izvješću pridonijela smanjenju razlika u cijeni javne vodoopskrbe, odnosno povećanju ekonomske opravdanosti cijena javne vodoopskrbe. Također, cilj danih preporuka je pridonijeti otklanjanju slabosti i nepravilnosti, te racionalnijem raspolaganju javnim sredstvima u javnoj vodoopskrbi na području Splitsko-dalmatinske županije.